

Eesti Rohelise Liikumise tegevuse kokkuvõte

märts - aprill 2003 (7)

Kevade tulek on sellel aastal küll pisut vaevaline olnud, kuid loodus käib ikka oma rada ja praeguseks on vaatamata pikkadele külmadele puud ja põllud siiski aina rohelisemaks muutumas. Et seda rohelist ikka jätkuks, on ka Eesti Roheline Liikumine endise visadusega puhta keskkonna nimel tegutsenud ja nendest

tegemistest saategi lähema ülevaate meie teabelehe järjekordsest numbrist.

Head lugemist!

Hanna Maran
toimetaja

Kokkuvõtted tööruhmade tegevusest

Energeetika tööruhm

Käivitunud on projekt **“Saastuse kompleksne vältimine ja kontroll Eesti põllumajanduslikus suurtootmises”** (*Energy efficiency in intensive livestock farming-Estonia*). Osaleme selle projekti juhtkomitees.

Projekt on algatatud osana Taani Keskkonnaalase Läänemere äärsed riike hõlmavast abiprogrammist. Projektis osalevad kolm väljavalitud sigalat, mis koostöös Keskkonnaministeeriumi ja konsultantidega teevad läbi kogu kompleksloa taotlemise protsessi alates olemasoleva olukorra hindamisest, loataotluste koostamisest kuni kompleksloa väljastamiseni.

Selle projekti eesmärkideks on:

- edendada puhtamate kütuste kasutamist, taastuenergiat, jne.
- edendada efektiivsemat energia tootmist ja tarnimist
- edendada lõpptarbivate energia säästmist
- toetada kompetentsuse tõstmist ja koostööd energia sektoris
- aidata EL ühinemisega seotud tegevusi.

Projekti eesmärgid on kahesed:

- Ettepanekute väljatöötamine põllumajandussektori energiasäästu programmile
- Juhendite koostamine sigalate kompleksloa taotlusele ja loale. Eesti on ülevõtnud nn IPPC (*Integrated Pollution Prevention and Control*) direktiivi 96/61/EÜ Komplekse saastuse vältimise ja kontrolli seadusega, mis jõustus 1. mail 2002.

Põhjus nende kahe eesmärgi ühendamiseks on tingitud asjaolust, et kompleksloa taotlus sisaldab tootja energiamajanduse kirjeldust ning kava, kuidas ja millal kavandatakse see viia vastavusse prima võimaliku tehnoloogia (*Best Available Technique, BAT*) juhustega, tulenevalt saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli seadusest.

Lisaks on plaanis katsetada sama projekti raames energiatootmise võimalust läga käivitamisel eralduvast biogaasist. Praeguseks on seda tehnoloogiat rakendatud Linnamäe sigalas ja Tallinna veepuhastusjaamas.

Eesti Energia AS korraldab 23. aprillil ümarlaua, mille teemaks oli **“Elektriliinide hooldus ja selle keskkonnamõjud”**

Ümarlaua eesmärgiks oli eri huvigruppide (Eesti Energia, liinihooldajate, maa- ja metsaomanike ning looduskaitsete) esindajatega läbi arutada liinihoolduse erinevad aspektid ja kujundada ühine arusaam sellest, mismoodi peaks Eestis olema korraldatud

liinihooldus, et minimeerida keskkonnanakahjustusi ja tagada kõigi osapoolte rahulolu.

Ümarlaua tulemusena loodi tööruhm, kuhu kuuluvad ülalmainitud huvigruppide esindajad. Tööruhm jälgib edaspidi, kuidas viiakse läbi korraldatakse liinihoolduse hankeid, millised tehnoloogiad eelistatakse ning kuidas toimub tööde kooskõlastamine ja järelevalve.

Jaanus Välja reisikiri Brüsselist

Brüssel, 20. märts 2003

Tere!

Juhtumisi on minu esimene reisikiri kirjutatud sõja esimesel päeval. See kõlab väga ilukirjanduslikult ja tundub kuidagi kauge ning ajalooline. Aga eks ajaloo käsitletaksegi sõdasid kui ajaloo verstaipost, nii on vähemalt mulle koolis õpitust mulje jäänud.

Nüüd saab siis minu esimene reis Lääne-Euroopasse ka "ajaloolist kaalu" omava mälestuse külge.

Hommikul kuulutasid enamus telekanaleid, et sõda Iraagis on alanud. Hotelliaknast välja vaadates oli aga hommik nagu hommik ikka. Europarlamendi hoone juurde minnes, kus meie EURATOMi* koosolekust osavõtjad kogunema pidid, nägin aga ka Brüsseli linna- ja maakondliku sõja-ajale viitavaid märke: Euroopa Ülemkogu hoone ette paigaldati okastraadid. See oli minu jaoks parajalt üllatav vaatepilt. Hiljem nägin ka okastraadiga piiratud USA saatkonna hoonet.

Päev möödus, nagu ka sellele eelnev, EURATOMi teemaliste arutelude õhkkonnas. Tänaõhtu arutelusid ilmestas aga sama teemalisest Europarlamendi istungist osavõtmine. Istungi alguses paluti käega märku anda, kas saalis viibib keegi, kes soomekeelset sünkroonitõlget kuulab. Saalisolijatest keegi ei reageerinud. Olin ainus, kes käega märku andis ja seetõttu pidi kolmeliikmeline soome tõlkide meeskond oma tööd jätkama. Peale istungit Europarlamendis suundusime majja, kus olime koosolekut pidanud ka eelmisel päeval. Samas majas asub ka Maa Sõprade Euroopa organisatsioon (FoEE) kontor. Kaks päeva väldanud arutelule kokkuvõtteid tehes koostati lähinädalate ja -kuude tööplaani ning jagati ülesandeid koosolekust osavõtjatele. Majas levitati uudist, et õhtul toimub USA saatkonna ees sõjavastane meeleavaldus ja FoEE ning

Greenpeace liikmed on ka sinna minemas. Sellele said õhtuks plaanid tehtud.

Olles pisut keha kinnitanud, seadsin sammid USA saatkonna poole. Meeleavaldus oli juba täies hoos. Kogunenud oli päris palju rahvast. Kogu tänav kihvas okastraadiga piiratud saatkonnahoone ees. Kohal olid ka vastavad politseiüksused. Politseinikud, kes olid varustatud pleksiklaasist kilpide, kumminuiade, gaasimaskide ja balloonidega, olid rivistatud saatkonnaseise tänavalõigu otstes. Saatkonna ees okastraatpiirete taga oli lisaks politseinikele ka veekahuritega varustatud eriautod. Kõik oli just nii nagu eestimaalane telerist näinud on. Paar tundi lubati rahval möllata ilma oluliste takistusteta, aga siis paluti rahval laiali minna. See ajas niigi lärmaka rahupooldajate massi veelgi enam kihevile ja sellele järgnes veekahurite rünnak.

Vett purskavad eriautod olid selleks ajaks meeleavaldajate pillutud värvipommidest küllalt kirjuks muutunud. Demonstrandid jooksid korraks veejugade eest põigeldes eemale, kuid kogunesid peagi taas okastraatpiirete taha. Gaasimaskides politseinike read liikusid lähemale, surudes meeleavaldajate ala kitsamaks. Korraks, keset möllu kerkinud pilvede, kisa-pahvatuse ja rättidega nägusid katvate inimeste järgi otsustades, lasti käiku ka gaas. Jäi mulje, et kõik see käibki asja juurde ja enamus inimesi naudib seda neile osutatavat tähelepanu.

Tegin meeleavaldusel ka mõned pildid - küllap saan nende abil elavamalt edasi anda seda meeleolu, mis oli sellel minu esimesel rahudemonstratsioonil esimesel sõjapäeval esmakordsel viibimisel Brüsselis.

Selleks korraks lõpetan.

Tervitan kõiki!

Jaanus

Jaanus Välja
ERL tegevdirektor

* **EURATOM** – Euroopa Aatomienergia

Agentuur: 1957. aastal asutatud Euroopa Liidu institutsioon, mis aitab liikmesriikide energiavaru suurendamiseks rajada tuumaelektrijaamu ja korraldab liikmesriikide varustamist tuumatoorainega; E-1 on tähtis osa ka Lääne-Euroopa tuumarelvastuses.

Metsanduse töörühm

Metsatoimkond valmistab kevade jooksul ette materjale varimetsanduse raporti avalikustamiseks, metsaauditi projektiks ja uue metsaseaduse põhiprintsiipide väljatöötamiseks. Toimused läbirääkimised Metsatööstuse Liiduga säästva metsanduse arendamiseks Eestis.

Metsatoimkond toetas RMK kehtestatud raierahu (15.04-15.06) ja uue keskkonnaministri avaldusi metsakasutuse reguleerimiseks.

Valmimas on ulatuslik varimetsanduse aruanne. Märtsis esineti RMK sertifitseerimise ja raierahu teemaga Hollandi EPN konverentsil.

Mais osaletakse Euroopa metsakaitsjate katusorganisatsiooni Forest Movement Europe strateegia koostamise seminaril Saksamaal. Valminud on ülevaade omandireformi mõjust Eesti metsadele.

Rein Ahas

Metsanduse töörühma koordinaator

Transpordi ja noorte töörühmad

Kevad on aeg, mil võetakse taas üle pika aja välja jalgrattad. Sellaga seoses korraldasid ERL-i noored koostöös teiste organisatsioonide liikmetega Tallinnas paar huvitavat üritust, millest alljärgnevalt juttu tuleb.

Öine rattaretk "Nõmme varjatud pool"

Öine rattaretk **Nõmme varjatud pool** toimus Tallinna Tudengite Kevadpäevade raames 21. aprillil. Korraldajateks olid "Sorex" ja Eesti Rohelise Liikumise noorte töörühm.

Nõmme tuntakse üldiselt kui üht Tallinna turvalisemat linnaosa, kuid öine rattaretk "Nõmme varjatud pool" püüdis seda aupaistet pisut varjutada, eesmärgiga näidata ja tutvustada rahvale kurikuulsaid, räpaseid ja kahtlaseid kohti, kuhu öösel ihuüksinda ei söandaks minna.

Retke algas kell 22:00 Saku õlletelgi juurest, kuhu oli kogunenud üle 60 ratturi. Sõideti mööda Pärnu maanteed Vabaduse pst. ja Männiku tee ristmikul asuval laste mänguväljakule, kus meiega ühines Urmas Paet, kes pidas ka väikese avakõne ning oli retke teejuhiks. Oma värvikate juttudega tekitas ta nii mõneski ratturis parajalt kõhedust.

„Jõelähtme saladused“

Järgmisel päeval (22. aprillil) kogunes hulk rattureid Sikupilli parkimisplatsil, et võtta ette sõit avastamiseks **Jõelähtme valla saladusi**. Kohale tuli 20 ratturit, kelle seas leidis nii üliõpilasi, keskkooli noori kui ka vanemaid rattahuvilisi.

Sõit algas piki Suur-Sõjamäe tänavat, kust tehti sissepõige aianduskruuntide vahele. Ena-

Seejärel siirduti ühiselt Puusepa tänavale, ning edasi marsruudil Mahla tn – Kauge – Pihlaka - Serva - Tähe - Haldja- Sulevi - Vabaduse pst – Pääsküla prügila - Värsi.

Eredamateks peatuskohtadeks olid Hotell Dzingel, Valdeku ühiselamud, Kodutute öömaja, Tallinna Nahahaiguste haigla, Eesti Onkoloogiakeskus, Pääsküla prügila, näide prügimajast ja selle kasutamisest ühe korterelamu juures, Nõmme garaazid (kust politsei leiab enamus Tallinnast varastatud kraamist).

Sõitjate seast leidis nii tõsiseid rattasõidu harrastajaid kui ka perekondi koos lastega, kellest kõige noorem oli 7 aastane.

Triin Tarv

EÜKÜ "Sorex" juhatuse liige

mikule osavõtjatest oli seal avanev pilt päris suur šokk – Tallinna külje all selline piirkond.

Edasi liiguti mööda väiksemaid küla vahe- teid ning jõuti Lagedile, kust sõit kulges piki Pirita jõe kallast, möödudes Lagedi mõisast ja pargist.

Esimene pikem peatus oli Saha kabeli juures, mis on ehitatud Tallinna meistrite poolt XV sajandi teisel veerandil. Kabeli juures

võeti välja esimesed võileivad ja nauditi ilusat päiksepaistelist ilma koos linnulauluga.

Paari kilomeetri pärast jõuti Maardu mõisani, mida loetakse üheks Harjumaa ilusamaks mõisaks.

Edasi liikudes plaanisime minna üle Maardu Lõunakarjääride, aga lähemal katsetamisel selgus, et peame siiski kasutama asfaltteed, sest otsetee on aastate jooksul kinni kasvanud.

Kui umbes pool maad sõidetud, olime jõudnud teisele poole Peterburi maanteed lemmikloomade kalmistu juurde. Koduloomade kal-

mistu kannab nime Canofelia, mis tuleneb sõnadest *canis* - koer ja *felix* - kass. Seal võis näha nii üksikhaudu kui ka tagapool asuvat ühiskalmet.

Pärast Rebala külast läbi sõitmist jõudsime Maardu karjääridesse, kus toimus ka kauaoodatud piknik.

Sõit lõppes Muuga Sadama juures ja retke kogupikkuseks tuli ligikaudu 60 kilomeetrit.

Liis Truubon

Noorte töörühma koordinaator

Planeeringute jälgimise töörühm

Märtsis ja aprillis 2003 oli planeeringute töörühma tähelepanu keskmes Tallinna Tehnikaülikooli poolt kavandatava **Nõmme-Mustamäe maastikukaitseala äärde jäävate korruselamute planeerimisega** seonduv. Koostöös Nõmme Tee Seltsiga (NTS) suudeti Tallinna Linnavolikogu 20. märtsi 2003 istungil detailplaneeringu kehtestamine edasi lükata, kuid 30. aprillil 2003 planeering sõltumata planeeringu lähteülesandes kinnitatud keskkonnamõtjude hindamise nõude äitmata jätmisest siiski kehtestati. ERL pöördus õigusabi taotlusega Eestimaa Looduse Fondi (ELF) poole ning neil päevil on halduskohtusse minemas kaebus, millega keskkonnaorganisatsioonid taotlevad detailplaneeringu otsuse tühistamist. ERL on sama juhtumiga seoses pöördunud ka õiguskantsleri poole, kellelt on peatselt oodata ka seisukohta.

Samas juhtumis esile kerkinud probleemiga keskkonnaekspert Rein Ratase poolt koostatud "Keskkonna hindamine"* töö osas pöördus ERL Keskkonnaministeeriumi litsentsikomisjoni poole. Pöördumise tulemusena on ministeeriumis väljatöötamisel keskkonnamõtjude hindamise aruannete kvaliteedi hindamise kriteeriumid. Kavas on töötada välja ka litsentsikomisjoni ja keskkonnateenistuste vahelise aruandluse kord, mille tulemusena saaks litsentsikomisjon keskkonnateenistustelt perioodilisi ülevaateid neile esitatavate KMH aruannete kvaliteedi kohta.

* "Keskkonna hindamine" ei vastanud ei sisuliselt, vormiliselt ega menetlusreeglite järgi keskkonnamõtjude ja keskkonnaauditeerimise seaduse kohasele keskkonnamõtjude hindamisele.

AS Tallinna Sadama poolt Mustjala valda kavandatava **Küdemäe sadama keskkonnamõtju hindamise protsessi** uurimisel tõusetunud küsimuste arutamiseks korraldas ERL koos-

töös Eestimaa Looduse Fondi ja Eesti Ornitoloogia ühinguga

1. aprillil 2003 toimus kokkusaamine kavandatava sadama keskkonnamõtju hindamise töögrupi liikmete, Tallinna Sadama ning keskkonnaministeeriumi esindajatega. Kohtumisel saadud kogemus ja teave kinnitas kahtlusi teostatava mõjude hindamise kvaliteedi osas. Hetkel mõjude hindamine veel jätkub, kuid valmis on valla osatükkplaneering, millele esitatakse ERL- i poolt ettepanekud. Kohtumist kajastas ka 2. aprilli Äripäev.

Jätkus Nõo valda kavandatava **Laguja priigila keskkonnamõtju hindamise protsess**. ERL-i ja ELF-i kohtumisel valla, keskkonnateenistuse, Tartu linna ja keskkonnaministeeriumi esindajatega sisulisi arenguid ei toimunud. Ametnike poolt lubatud kirjalikud selgitused asukohavaliku protsessis tehtud vigade kohta jäid hambutuks, problemaatilistest küsimustest min di osavalt mööda.

Aprillis valmisid **Planeerimisseaduse analüüs** ja ettepanekud, mille töötas välja ELFi õigusabi töörühm, kus osaleb ka ERL planeeringute jälgija. Muudatusettepanekud esitati tagasiside saamiseks Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, Planeerijate Ühingule, samuti saadetakse need keskkonnaministeeriumile ning Riigikogu keskkonnakomisjonile. Muu hulgas sisaldasid need planeeringutele keskkonnamõtjude hindamise läbi viimise kohustust.

Märtsis – aprillis tegelesime ka **Tartu planeeringutega**. ERL osales Supilinna Kartuli, Oa ja Kauna tänavate ning Emajõega piiratud ala (EUROPANi ala) detailplaneeringu protsessis, samuti Laulupeo pst., Tuglase tn., Tähtvere pargi ja Kreutzwaldi tänavaga piirneva ala detailplaneeringu protsessis. Supilinna

Seltsi ja ERL-i poolt tehtud ettepanekute arutamine jätkub, otsused lõplike lahenduste osas tehakse pärast seda, kui selgub uue ministri seisukoht Emajõe äärse ehituskeeluvööndi vähendamise küsimuses.

ERL ja Majandusministeeriumi vahelises kohtuasjas 19. märtsil kuulutatud otsuses jäeti ERL-i kaebus rahuldamata. Kuna kohus oli jättnud mitmes olulises punktis seisukohad motiveerimata, polnud arvestanud tunnistaja väidetega ning kokkuvõtteks jõudnud väärte järeldusteni, otsustati esitada apellatsioonkaebus.

Kohtusse on jõudnud-jõudmas veelgi plaaneringute jälgimisega seoses tõstatatud vaidlusi. Eestimaa Looduse Fondi õigusabi jurist Kärt Vaarmari on ERLi taotlusel esitanud kaebuse keskkonnaministri toimingute õigusvastaseks tunnistamiseks Ääsmäe prügilal **keskkonna-**

Säästva tarbimise töörühm

Kevade jooksul on toimunud ettevalmistused **loodussõbraliku toote sildi** välja andmiseks. Kujundati plakatid, poodide riuliteated, hinnasildid, pakendamise vähendamise sildid, voldikud klientidele ja info müüjatele. Kampania ga ühines kolm poeketti: Kaubamajad, Comarket ja Prisma (kokku 17 kauplust). Läbi rääkimised käivad ka ETK-ga.

Jätkusid koosolekud LIFE Environment fondi **säästva tarbimise teemalise taotluse** koostamiseks. Aktiivsemad partnerid on ERL, ELF, Tartu Keskkonnahariduskeskus, OÜ Alkanel ja Ökokratt. 22. maiks peaks olema te-

Kohtumine Eesti Energia juhatusega

8. aprillil 2003 kohtusid Eesti Keskkonnauhenduste Koja liikmesorganisatsioonide (sh. ERL) esindajad Eesti Energia juhatuse esimehe Gunnar Okk'i ja teiste juhtkonna liikme-

mõju hindaja litsentsi küsimuses. Minister, jättes valeandmeid esitanud mõju hindajale litsentsi alles, ei pidanud meie arvamuse kohaselt kinni litsentsi peatamise ja kehtetuks tunnistamise korda reguleerinud määrusest, ei vormistanud oma arvamust litsentsi allesjäämise kohta otsusena ning tema esitatud argumente ei saa käsitleda asjakohastena.

Väiksematest protsessidest, millel ERL märtsis-aprillis osalenud, võib välja tuua veel Luke mõisapargi detailplaneeringu ning Hiiu maal Kõrgesaare vallas 700 hektaril kavandatava Laasimetsa metsakuivendusprojekti keskkonnamõtjude hindamise analüüsi.

Liis Keerberg

Planeeringute jälgimise töörühma koordinaator

gevused eesmärgistatud ja omafinantseeringu võime hinnatud.

Ökomeeskondade loomise projekti raames on tekkinud huvilised Kalamaja ja Merivälja koolides. Kokku toimus 5 koosolek-ekskursiooni. Allan Kokkota käis ka Tapa Gümnaasiumis ühele klassitüele säästvast tarbimisest rääkimas ja kinkis kompostikasti. Teadmiseks koolide esindajatele, et kompostikaste, mida saab koolidele anda, on veel.

Riidekottide reklaamimise projekti raames telliti 1000 puuvillasest riidest kotti ERL logo ja loodussõbraliku toote sildiga. Nädala pärast saab neid ERLi mõlemast kontorist osta hinnaga 30 krooni kott.

Nüüd saab ka Tallinna kontorist osta ERL-i logoga erinevates värvides (valge, roheline oranž) T-särke. Särgi hind 100 krooni.

Allan Kokkota

Säästva tarbimise töörühma koordinaator

tega. See oli arvult juba kolmas kohtumine, kus arutati Eesi energeetika arengu ning selle keskkonnamõtjude teemadel. Seekordsel kohtumisel räägiti peamiselt Narva elektrijaamade

renoveerimise kavadest, Rohelise Energia projekti käekäigust ning Leedu võimaliku uue tuumaelektrijaama rajamisest ning Eesti rollist selles. Arutleti ka võimaluse üle luua koostöös Eesti Energia ja keskkonnaorganisatsioonide vahel näidishoone, kus energia- ja soojatoot-

miseks kasutatakse kalleid maailma tänase tipp tehnoloogiat lahendusi. Projekti eesmärgiks oleks koguda Eesti oludes andmeid kaasaegsete energeetiliste lahenduste tasuvuse ja nende rakendamise plusside-miinuste kohta.

Struktuurifondide konverents Budapestis

ERL-i esindajad Peep Mardiste ja Maret Merisaar osalesid 27.-28. aprillil 2003 Budapestis toimunud konverentsil, kus arutleti valitsus väliste organisatsioonide võimalusi osaleda Euroopa Liidu struktuurifondide rakendamise protsessides. Euroopa Liidu struktuurifondidest on Euroopa Liidu uutel liikmesriikidel alates aastast 2004 võimalik taotleda tagastamatut abi kõikvõimalike projektide kaasfinantseerimiseks. Struktuurifondidest on

abikõlbulikud paljud valdkonnad, sh regionaalareng, keskkonnakaitse, turism, ettevõtlus, põllumajandus, transport. Üheks keskseks nõudmiseks konverentsil oli, et abiprojektide ettevalmistamine, väljavalimine ja läbiviimine peaksid olema võimalikult avatud protsessid ning keskkonnaorganisatsioonid peaks omama juurdepääsu neid huvitavale infole. Konverentsil olid esindatud ka Eesti Looduskaitse Selts ja Eestimaa Looduse Fond.

Seminar Rootsi Looduskaitse Seltsis

4.-6. aprillini 2003 toimus Stockholmis Rootsi Looduskaitse Seltsi peakontoris **seminar „Organisation Development“**, kus osalesid Poola, Leedu, Läti ja Eesti keskkonnaorganisatsioonide esindajad. Kolmepäevase koosistumise põhisisuks oli kogemuste vahetamine ja edasiste koostöö- ning rahastamisvõimaluste leidmine. Eestist olid kohal Jaanus Välja ning Hanna Maran ERL-ist.

Svenska Naturskyddsföreningen

Rootsi Looduskaitse Selts (*Svenska Naturskyddsföreningen - SNF*) asutati 1909. aastal ja on tänaseks arenenud Rootsi suurimaks looduskaitseorganisatsiooniks. SNF-il on üle 160 000 liikme ning 274 harukontorit üle kogu Rootsi. Kui algselt tegutses SNF siseriiklike keskkonnaprobleemidega, siis alates 1990. aastast, kui loodi Rootsi Rahvusvaheline Arengualase Koostöö Agentuur (SIDA: *Swedish International Development Co-operation Agency*), asus SNF tegutsema ka piiri taga ning alustas koostööd Euroopa ja Lõuna keskkonnaorganisatsioonidega. SIDA on viimase kümne aasta jooksul olnud muuhulgas ka Eesti Rohelise Liikumise üks põhilisi rahastajaid.

Rootsi Looduskaitse Seltsi juhatus Eestis

25. aprilli hommikul saabus Tallinnasse Rootsi Looduskaitse Seltsi (SNF) juhatus koos osakonnajuhatajatega, et sõita Läänemaale oma aastakoosolekut pidama. Et mitte lihtsalt bussiga punktist A punkti B loksuda, otsustasid nad pisut ringi sõita, et Eestimaast ka muud peale maanteekraavide näha. Kuna kohalikud on alati asjadega paremini kursis, paluti Eesti Rohelist Liikumist appi reisijuhiks.

Tallinna sadamast võeti suund Paldiski poole, kuid enne kunagisse kinnisesse militaartsooni jõudmist käidi Merirahu elamurajooni piirkonnas, kus selle kandi kohati vägagi naeruväärse arhitektuuriga villade kõrval oli suurimaks „vaatamisväärsuseks“ rikutud pankrannik ja juba tasapisi rohtu kasvava tänavavõrgustikuga, kuid veel ilma hoonestuseda kaldapealne.

Paldiskis käidi pankrannikul ja räägiti küllalistele selles linnas nõukogude ajal valitsenud olukorrast.

Kõige pikem ja põhjalikum peatus tehti Turba lähistel tegutsevas Saida Farmis, kus kogu tootmine on viidud vastavusse mahepõllumajanduse põhimõtetega. Lühidalt tähendab see kunstväetistest, mürkidest ning tehisravimitest loobumist.

Paistis, et eesmärk toota maitsvaid ja tervislikke piimatooteid keskkonada ning loomade tervist kahjustamata on sealsetel inimestel ka õnnestunud. Farmi juhataja Juhan Särgava tegi meile ringkäigu Saida Farmi tootmishoones ja pakkus maitsmiseks suurepäraselt kohaliku retsepti järgi valmistatud mahejuustu. Oli hea tõdeda, et vastukaaluks aina intensiivistuvalle põllumajandustegevusele on neidki, kes

hoolivad keskkonnast ja näitavad, et ka tervisliku ning säästliku mahepõllumajandusega on siiski võimalik edukalt tegeleda.

Pikemate bussisõitude ajal rääkisid reisijuh-tidena kaasas olnud ERL-i liikmed Valdur Lahtvee, Maret Merisaar, Allan Kokkota ja Hanna Maran nii Eesti Rohelisest Liikumisest kui Eesti keskkonnast ja selle kaitsest üldiselt.

Eesti Rohelise Liikumise rahvusvaheline koostöö

Bankwatch Network

CEE Bankwatch Network on 1995. aastast te-
gutsev Ida-Euroopa valitsusväliste keskkonna-
kaitseorganisatsioonide ühendus. Ühenduse
peamiseks eesmärgiks on jälgida rahvusvahe-
liste finantsinstitutsioonide tegevust Ida-Eu-
roopas ning ära hoida nende projektide või-
malikku negatiivset mõju looduskeskkonnale
ja sotsiaalsele olukorrale regioonis ning välja
pakkuda alternatiive. Tänu väga professionaal-
sele meeskonnale ja stabiilsele rahastamisele
on Bankwatchist saanud tugevaim ja mõjukaim
keskkonnaorganisatsioonide võrgustik Ida-
Euroopas.

Ühendusse CEE Bankwatch Network kuulub
hetkel 15 organisatsiooni 12 riigist (Bulgaaria,
Eesti, Gruusia, Horvaatia, Leedu, Makedoonia,
Poola, Slovakkia, Tšehhi, Ukraina, Ungari ja
Valgevene). Bankwatchi meeskond koosneb
hetkel kokku 31 inimesest: igas liikmesriigis
koordineerib ühenduse tegevust üks koor dinaa-
tor, lisaks on ametis mitmeid koordinaatoreid,
kes tegelevad mingi teema (näiteks energiee-
tika, nafta ja kliimamuutused, Euroopa Liidu
laienemine) või piirkonnaga (näiteks Lõuna-
Euroopa, Kaukaasia).

Finantsinstitutsioonideks, mille projektidel ja
poliitikal Bankwatch Ida-Euroopas eelkõige
silma peal hoiab, on Euroopa Liidu abifondid
(peamiselt ISPA, vähem ka Phare, Sapard;
tulevikus Struktuurifondid ja Ühtekuuluvus-
fond), Euroopa Investeerimispank (EIB), Eu-
roopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank
(EBRD), Maailmapanga grupp ja Rahvus-
vaheline Valuutafond (IMF). Vaatluse all on
nii finantsinstitutsioonide abi- ja laenutegevus
kui ka nõustamine Ida-Euroopas ja mõnes SRÜ
riigis.

Esimestel tegevusaastatel oli Bankwatchi
tegevuses peaarõhk info kogumisel rahvusvahe-
liste finantsinstitutsioonide projektidest Ida-
Euroopas ning avalikkuse kaasamise tagamine
projektide ettevalmistamise ja läbiviimise prot-

loomulikult jätkus külalistel palju huvi ja kü-
simusi ka Eesti muu elu-olu kohta.

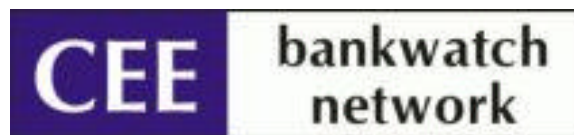
SNF-i juhatus viibis Eestis kokku kolm
päeva.

Hanna Maran
projektijuht

sessides. Tänapäevaks on Bankwatchi võrgustik
oma teadmiste ja kogemustega arenenud muu-
hulgas mõjukaks rahvusvaheliseks lobby-orga-
nisatsiooniks, kes kommenteerib ja kritiseerib
süsteemiliselt näiteks Maailmapanga või
EBRD sektoraalseid poliitikaid. Koostöös
Lääne-Euroopa ja USA samas valdkonnas te-
gutsevate valitsusväliste organisatsioonidega
ollakse pidevas kontaktis nimetatud finantsins-
titutsioonide juhtkondadega ja nii Ida- kui
Lääne-Euroopa riikide asjassepuutuvate valit-
susasutustega.

Oma liikmesriikides osalevad Bankwatchi
koordinaatorid paljude keskkonnaohtlike infra-
struktuuriprojektide mõjude hindamises. Suu-
resti tänu Bankwatchi vastuseisule on suured
Lääne-Euroopa investorid keeldunud mitmete
negatiivsete keskkonnamõjudega projekte
rahastamast, suurimateks näideteks Rovno ja
Hmelnitski tuumaelektrijaamad Ukrainas,
Rosia Montana kullakaevandus Rumeenias.
Hetkel on Bankwatch keskendunud järgmiste
keskkonnaohtlike projektide peatamisele:
Kresna oru kiirtee Bulgaarias, Bakuu-Ceyhan
naftajuhe, NEMAK alumiiniumitehas Tšehhis
ja Skopje ümbersõidutee Makedoonias.

Peep Mardiste
Bankwatchi Eesti koordinaator

CEE Bankwatch Network
Plac Axentowicza 6/7
30-034 Krakow
Poland
telefon: + 48 12 6319082
faks: + 48 12 6319081
e-mail: main@bankwatch.org
URL: www.bankwatch.org

Eesti Roheline Liikumine meedias

Pressiteated

21. märts 2003

TTÜ kinnistute detailplaneeringut ei kehtestatud

Tallinna Linnavolikogu arvas oma eilsel istungil päevakorra projektist välja Ehitajate tee, J. Sütiste tee ja Mustamäe nõlva vahelise ala detailplaneeringu kehtestamise Mustamäe linnaosas. Planeeringuga kavandatakse muu hulgas Tallinna Tehnikaülikoolile kuuluvale tulevase Nõmme-Mustamäe maastikukaitsealaga külgnevale alale ulatuslikku elamuehitust. Tallinna Linnavalitsus kinnitas Ehitajate tee, J. Sütiste tee ja Mustamäe nõlva vahelise ala detailplaneeringu lähteülesande 23. jaanuaril 2002. Lähteülesande kohaselt tuli kooskõlastada detailplaneeringu koosseisu kuuluv keskkonnamõtjude hindamise programm Harjumaa Keskkonnateenistusega. Keskkonnamõtjude hindamist läbi

ei viidud ning Harjumaa Keskkonnateenistus planeeringule kooskõlastust ei andnud. Sellest hoolimata tunnistas Harju maavanem planeeringu seadusega kooskõlas olevaks ning see esitati Tallinna Linnavolikogule kehtestamiseks. Nõmme Tee Seltsi ja Eesti Rohelise Liikumise seisukohalt on planeeringu kehtestamine keskkonnamõtjude hindamiseta õigusvastane ning nad taotleavad mõjude hindamise läbiviimist.

17. märtsil arutas Nõmme Tee Seltsi vastavat pöördumist Tallinna Linnavolikogu keskkonnamõju komisjon ja tegi ettepaneku detailplaneeringu kehtestamise istungi päevakorrast välja arvata.

15. aprill 2003

Rohelised tunnustavad riigimetsas tänasest rakenduvat kevadsuviste raie piiramise strateegia

Suuremate metsatööde lõpetamine lindude ja loomade pesitsusperioodiks (15. aprill-15. juuni) ning tööde sesoonne planeerimine Riigimetsa Majandamise Keskuses (RMK) on väga positiivne samm. "Linnud ja loomad saavad rahulikult poegida ja inimesed ilma undavate saagideta kevadist metsa nautida! RMK kehtestatud kevad-suvine raierahu aitab samuti pehmeid metsamuldi ja metsateid lõhkumisest säästa," ütles Rein Ahas Eesti Rohelise Liikumise metsatoimkonnast.

Üldteada on ka see, et kevad-suvisel kasvuperioodil toodetud puit ei ole vastupidav. Õige puusepp sellist materjali ei kasuta. Raierahu algatamine on väga eetiline samm, samas võimaldab suuremate metstööde õige sesoonne pla-

neerimine ka paratamatult tekkivaid kulusid vähendada. Sajandeid on olnud, et metsamehed puhkavad, teevad põllutöid ja hooldavad seadmeid kevadel. Nii on see tänaseni Kesk- ja Lääne-Euroopas. Probleemid tekivad tööstusliku ehk skandinaavia tüüpi metsanduse levikuga. See tootmisviis ei anna metsadele, inimestele ega masinatele puhkust.

RMK omab rahvusvaheliselt tunnustatud FSC säästva metsanduse sertifikaati, mis tõendab, et meie riigimetsas on looduskaitse ja inimeste huvid prioriteetideks. Ka teised Eesti metsaomanikud ja -majandajad võiksid RMK-st eeskuju võtta. See parandaks Eesti ja tema metsatööstuse mainet Euroopas.

23. aprill 2003

Eesti rohelised organisatsioonid peavad majandus- ja kommunikatsiooniministri kava kaotada reisirongiliiklus läbikaalumata kampaaniaks

Eesti Roheline Liikumine, Prussakovi nimeline Rattaühing, Sotisaalökoloogia klubi Heauusilm, Kapitalismiohvrite Eest Seis mise Ühing kirjutasid täna majandus- ja kommunikatsioonimister Meelis Atonenile avaliku kirja,* milles avaldatakse hämmeldust ministri seisukohtade suhtes 22.aprilli "Postimehes".

Allakirjutanud on seisukohal, et härra ministri arvamus nagu peaks riik lähtuma transporditsuste tegemisel hetkelisest majanduslikust kokkuhoiust lühinägelik ja läbi mõtlemata. Idee

reisirongide kaotamisest bussiliikluse kasuks on mitte üksnes kohatu, vaid suisa vale ja Eesti ühistransporti, rahvuskultuuri ning regionaalpoliitikat väga tõsiselt kahjustav.

Keskkonnaorganisatsioonid kutsuvad majandus- ja kommunikatsiooniministri tervele mõistusele öeldes, et käesoleva aasta riigi toetus reisijate veole raudteel on pigem investering terve Eesti arengusse, ilma milleta kannatab kõvasti terve transpordisüsteem, millesse aegade jooksul on raha pandud.

* Auline härra majandus- ja kommunikatsiooniminister,

Oleme sügavas hämmelduses Teie hinnangust, et reisirongidel ei ole Eestis tulevikku ja arvame, et selline seisukoht on välja öeldud läbi kaalumata kujul ja arvestamata paljusid asjaolusid, millele oma kirjas tahame Teie tähelepanu pöörata.

Teie arvamuse avaldus rongiliikluse asendamiseks bussiliiklusega 22.aprilli Postimehes tundub kõigile Eesti keskkonnaorganisatsioonidele ja paljudele tavakodanikele mitte üksnes kohatu, vaid suisa vale ja Eesti ühistransporti, rahvuskultuuri ning regionaalpoliitikat väga tõsiselt kahjustav. Arvame, et otsus reisirongiliikluse kohta ei tuleks teha üksnes hetke dotatsiooninumbreid vaadates, vaid laiemalt olukorda hinnates. Praegused bussi- ja rongivedude kulud pole üldsegi omavahel võrreldavad, sest reisirong peab kinni maksma ka infrastruktuurikulud, mida bussid maanteede eest ei tasu. Euroopa Liidu riikides on hakatud raudteeliiklust taas eelisarendama ning maanteeliikluse kehtestama hinda, mida see tegelikult ühiskonnale tekitab. Oleme kindlad, et reisirongiliikluse lõpetamisega kaotab kogu Eesti ühiskond.

Reisirongiliikluse kaotamise plaane on olnud varemgi (meenutagem kasvõi Toivo Jürgensoni talvist tee-ehitust), kuid millegipärast on nad alati suurt vastupanu rahva (lugeda: transpordi kasutajate) seas leidnud. Mis võiks olla selle põhjuseks, kui valitsus on lubanud, et asemele tuleb samal marsruudil buss? Arvame, et rongiliiklus on kasutaja jaoks mugavam,

väljakujunenud marsruutidel suuremaid võimalusi pakkuv, kindlam (mis saab siis, kui teed on paksu lume tõttu läbimatud?) samuti ohutum, tervislikum, lapsesõbralikum ja keskkonnasäästlikum. Kuidas saavad siis kasutada ühistransporti need reisijad, kes vajavad oma sihtpunkti jõudmiseks ka jalgratast?

Uus koalitsioon teostab maksukärpeid. Kas tasuline haridus, reisirongiliikluse kaotamine ja muudki avalike teenuste kaotamised on osaks koalitsiooni maksupoliitikast? Reisirongiliikluse kaotamise korral kaotab ühistransport ja ka autoga liiklejad tervikuna, sest see muudab kogu transpordisüsteemi kasutamise ebamugavamaks, suurendab autost sõltuvust ning ummikuid maanteedel. Kas Eesti riik on nii rikas, et maksta kinni autostumisest tingitud järjest suurenevaid otseseid ja kaudseid kulusid? Need 194 miljonit krooni, mis sel aastal reisirongiliiklusele kuluvad, ei ole dotatsioon, vaid investering. Investeering terve Eesti arengusse.

Reisirongiliikluse kaotamist saab mõelda vaid inimese, kes ise rongiga ei sõida.

Häid mõtteid soovides,

Eesti Roheline Liikumine
Prussakovi nimeline Rattaühing
Sotisaalökoloogiaklubi Heauusilm
Kapitalismiohvrite Eest Seis mise Ühing

ESTI PÄEVALEHT Postimees

Kolmapäev 05.03.2003

Looduskaitsjad ähvardavad prügilal planeerijaid kohtuga

Martin Pau

Eesti looduskaitsjad leiavad, et Lagujasse kavandatava Tuulemäe jäätme keskuse asukohavalik tugineb puudulikel argumentidel, ning nõuavad kohtu ähvardusel täiendavaid geoloogilisi uuringuid.

Eesti Rohelise Liikumise planeeringute jälgimise projekti juhi Liis Keerbergi sõnul sõltub Tuulemäe jäätme keskuse rajamise võimalikkus eeskätt põhjavee kaitstusest.

«Seetõttu on väga tähtis roll hüdrogeoloogilistel uuringutel,» sõnas Keerberg. «Peab olema selge, kui hästi on põhjavesi kaitstud loodusliku savi-barjääriga. Sellest sõltub, milline peab olema tehistõke.»

Asukohavalik üle otsa

Tuulemäe jäätme keskuse detailplaneeringu arutelul möödunud nädalal Nõo vallamajas tegid Eesti Roheline Liikumine ja Eestimaa Looduse Fond planeeringu parandamiseks 40 ettepanekut. Neist 14 kohta teatas Nõo vallavalitsus, et arvestab neid täiel määral.

Kuut ettepanekut arvestas vallavalitsus osaliselt, kolme puhul jõudsid osapooled kompromissile ning 17 ettepanekut lükkas vallavalitsus tagasi.

Enim looduskaitsjate küsimusi seostus ASi PIC Eesti koostatud prügilal asukohavalikuga. Liis Keerberg märkis, et PIC Eesti töö on puudulik, sest see lähtus peamiselt logistilisest sobivusest - millisesse geograafilisse punkti on Lõuna-Eesti prügi kõige lihtsam ja odavam kokku vedada.

«PIC Eesti pakkus välja kuus prügilakohta,» rääkis Keerberg. «Paraku pole ülejäänud viies

paigas keskkonnavalaseid uuringuid tehtud. Ei saa väita, et Laguja on prügilale sobivaim koht.»

Keerbergi sõnul nõuavad rohelised kindlasti hüdrogeoloogilisi uuringuid ülejäänud viies paigas, kuid uus uuring tuleb teha ka Lagujal, sest OÜ Alus-Geoloogia senine töö osutus mõttetuks.

Nimelt puuris Alus-Geoloogia kavandatava Tuulemäe jäätme keskuse alal maasse 32 puurauku, et määrata pinnasekihtide veepidavus ning maas liikuva vee suund ja hulk. Enamik auke küündis aga vaid neli ja meetri sügavusele, kaks auku jõudsid 11 meetri ning üks 11,8 meetri sügavusele.

Liis Keerberg märkis, et kuna jäätme keskus on kavandatud Laguja külas asuva Tuulemäe otsa, tuleb maapind nõrgvee kinnipüüdmiseks esmalt tasanada. Selle käigus kooritakse aga maha enamik Alus-Geoloogia uuritud pinnasest, ütles Keerberg.

«Sisuliselt tegi Alus-Geoloogia mõttetud tööd, sest enamik neist pinnasekihtidest, millesse nad auke puurisid, nagunii alles ei jää,» selgitas Keerberg. «Tuleb teha uus uuring ning vanade uurimisandmetega pole sisuliselt midagi peale hakata.»

Nõo vallavalitsuse keskkonnanõuandja juhataja Gea Järvela väitel pole Alus-Geoloogia töö tühja jooksnud.

Ta nentis, et tulevaselt prügilal ladestusalal pinnase teistdamise käigus osa proovipuurimise kohti kaob, kuid paljud puuraugud jäävad ka väljapoole ladestusala.

«Ei maksa unustada, et kui algab jäätme keskuse projekteerimine, tehakse selle raames täiendavad geoloogilised uuringud nagunii,» selgitas Järvela.

Järvela meenutas, et kuuest PIC Eesti pakutud regionaalprügilal asukohast kaks asus

Nõo vallas ning neli Kambja vallas riigimetsamaal.

Nõo vallas Kambja valla piiri lähedal riigimaal asuv Marusoo maatükk jäi kõrvale, sest sealset turbamaardlat pole riik maavarade nimistust välja arvanud, selgitas Järvela. Neli Kambja valla maatükki jäid kõrvale, sest vald leidis - oma seisukohta põhjendamata -, et need lihtsalt ei sobi.

Aeg sunnib takka

Keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna juhataja Peeter Eek nentis, et vägisi ei saa prügilat ühegi omavalitsuse territooriumile rajada. Nõo valla koostöövalmiduses avaldub aga mure vana Laguja prügilal ohutu sulgemise pärast, tõdes Eek.

«Ma ei taha väita, et Laguja asukoht on parim,» ütles Eek. «Nähes aga omavalitsuste kahetsusväärset passiivsust, sealhulgas Kambja valla koostöövalmidust jutumärkides, pean tõdema, et ideaalse asukoha otsimine võiks venida määramatu ajani.»

Eek meenutas, et keskkonnaministeeriumis Eesti prügilate rajamiseks ja sulgemiseks kehtestatud nõuete järgi ei tohi alates 2009. aasta 16. juulist vedada prügi ei Laguja ega ka Aardlapalu praegu töötavas prügilasse.

Eek ütles, et kui Tuulemäe jäätme keskuse planeerimine, projekteerimine ja ehitusraha taotlemine kulgeb tõrgeteta, valmib keskus parimal juhul aastal 2007. Kui tuleb tõrkeid, pole kuue aasta pärast prügi kuhugi panna.

«Paraku näivad paljud omavalitsused uskuvat, et nende elanikud prügi ei tekitagi,» arvestas Eek.

Liis Keerberg ütles, et kui Nõo vallavalitsus Eesti Rohelise Liikumise ja Eestimaa Looduse Fondi ettepanekuid ei aktsepteeri, võivad nad valla kohtusse kaevata.

EESTI PÄEVALEHT Postimees

Esmaspäev 21.04.2003

Supilinna areng viibib erimeelsuste taga

Vallo Nuust

Eesti Rohelise Liikumise juhatuse esimees Peep Mardiste näeb vaimusilmas, et Kartuli ja Marja tänava vahelisel platsil võiks tulevikus olla Supilinna keskväljak. Kui linnavalitsus ei leia ühist keelt supilinlaste ja rohelistega, võib Emajõe ja Supilinna vahelise ala detailplaneering jääda toppama ning seal laiuks edasi tühermaa.

Linnavolikogu võttis märtsi keskel vastu ja suunas avalikustamisele Kartuli, Oa ja Kauna tänava ning Emajõega piiratud ala detailplaneeringu.

Linnavalitsuse planeeringuteenistuse juhataja Indrek Ranniku sõnul on selle aluseks Supilinna üldplaneering, mis nägi ette hoonestusala Kartuli ja Meloni tänava vahelisele alale, lasteaia asukoha Meloni ja Oa tänava ristmiku piirkonnas ning pargi rajamise Piiri tänavast kuni Supilinna tiigini.

«Detailplaneeringu avalikul väljapanekul tegid Supilinna Seltsi ja Eesti Rohelise Liikumise esindajad ettepaneku jätta Europani arhitektuurivõistlusega ette nähtud hoonestusala Kartuli ja Marja tänava vahel hoonestamata ja rajada sinna park,» rääkis Ranniku. «Hoonestusalaks pakuti Meloni ja Piiri tänava vahelist ala.»

Supilinna keskväljak

Ranniku sõnul on linn kulutanud reformimata riigimaa planeerimisele umbes 500 000 krooni, kujundamaks Supilinna sobiva mahuga mitmepere elamu te piirkond.

«See raha on kulunud Supilinna üldplaneeringule, Europani arhitektuurivõistlusele ja kõ-

ne all olevale detailplaneerin- gule,» ütles Ranniku.

Tema sõnul vaieldi üldplaneeringu käigus Supilinna elanikega läbi nii ehitusala kui ka ehituskeeluvööndi vähendamise küsimus.

Ehituskeeluvööndi vähendamisega lubatud hoonestusala on Kartuli ja Meloni tänava vahel.

Linnavalitsus küsis küll luba vähendada Emajõe-äärset 50 meetri laiust ehituskeeluvööndit Kartuli tänavast kuni Kauna tänavani, kuid keskkonnaminister polnud sellega nõus.

«Kui olete kelleltki küsinud 100 krooni võlgu ja sellest on keeldunud, siis ei lähe te ju temalt aasta pärast uuesti küsima,» tõi Ranniku näite. «Kui keskkonnaminister on öelnud korra ei, siis pole samuti mõtet uuesti küsima minna.»

Eesti Rohelise Liikumise juhatuse esimees Peep Mardiste rääkis, et Supilinna üldplaneeringu tegemise ajal olid ka rohelistes Emajõe-äärse ala hoonestamise vastu. «Leidsime, et kogu kõnealune ala tuleks haljastada,» ütles ta. «Emajõe ääres tuleks säilitada võimalikult palju rohelist.»

Tookord jäid rohelistes alla. Nüüd tahavad nii supilinlased kui ka rohelistes, et vähemalt Kartuli ja Marja tänava vaheline kvartal jääks hoonestamata ja sinna rajataks park.

«Praegusest tühjast platsist tekiks nii Supilinna keskväljak,» märkis Mardiste. «Sellesse kvartalisse kavandatud majad võiks ju paigutada tahapoole – Meloni ja Piiri tänavate vahelisele alale.»

Ranniku sõnul otsitakse praegu kompromissi, mis rahuldaks nii linnavalitsust, supilinlasi kui ka rohelist. «Kui jäädakse nõudmise juurde õsta hoonestusala totaalselt teise kohta, siis on oht, et planeering jääb toppama ja linn kaotab nende maa-alade arendamise vastu huvi,» märkis Ranniku.

Elamud või tühermaa

«Pealegi on see reformimata riigimaa, mis tähendab, et maa-ala võidakse ilma detailplaneeringuta müüa ühele isikule. Siis on omanikule juba raske ette kirjutada, milliseid maju ta Supilinna peaks ehitama,» lisas ta.

Ranniku sõnul on praegu viimane võimalus leida linna ja supilinlasi rahuldav variant. «Kui kokkulepet ei sünni, siis võibki Emajõe-äärne ala Kartuli tänavast kuni Kauna tänavani jääda tühermaaks.»

Supilinna Seltsi esimees Hannes Jäär rääkis, et lisaks vaidlusele pargi võimaliku asukoha üle on detailplaneering tekitanud veel mitmeid küsimusi.

«Tahame pärast eeloleval nädalavahetusel toimuvaid Supilinna päevi linnavalitsuse ja rohelistega nõu pidada,» ütles Jäär. «Näiteks plaanitakse Oa tänav ehitada 7,5 meetri laiuseks, meie aga tahame, et tänava laius oleks 6,1 meetrit. 7,5 meetri laiune tee viitab sellele, et kogu liiklus Tallinna suunal hakkab minema läbi Supilinna. Siis on päris kuri karjas.»

Supilinnas elava Mardiste sõnul ei katsete rohelistes siiski pilli lõhki ajada. «Kõige olulisem on, et planeering saaks sel aastal vastu võetud,» nentis ta. «Linnavalitsus on meie argumente ka arvestanud ja soostunud kavandatava lasteaia tõstma Supilinna tagumisest servast ettepoole.»

Eesti Päevaleht

Korteriühistu lasi maja- ümbruse hämaruse pä- rast lagedaks raiuda

Veiko Pesur

Puude raiumise vastased kutsusid politsei

Neljapäeval raiuti Mustamäe tee 114 hoovist maha neli pihlakat ja 12 kaske, mis varjasid toas päikese kuni kolmanda korruseni.

“Olen siin majas juba nelikümmend aastat elanud ja need puud on tõesti olnud suureks muureks,” rääkis esimese korruse elanik Olga Barulina. Tema ainuke aken avaneb hoovi ning just akna taga kasvas puu, mis varjas päevalguse.

Päike ei paistnud kuni kolmanda korruseni. Kõrged puud olid päikesevarjaks kuni kolmanda korruseni. “Kahjuks ei ole võimalik langetada puid kaugemalt kui majale kuuluvast kuuemeetrisest tsoonist, kaugeematel puudel kärbiti vaid latvu,” kahetses Barulina.

“Küll oli häda, lisaks päikese varjamisele meelitasid puud kohale vareseid, mingil põhjusel armastasid puude alla koguneda ka narkomaanid, minul ja naabril on mitmel korral aknaid lõhutud,” ütles Barulina. “Sellest oleme nüüd loodetavasti lahti”.

“Akende alla kasvatame endale nüüd ilusa muru ja kui päike välja tuleb, siis on meie rõõm suur,” lisas Barulina.

Naabermajas elav Sulev rääkis aga, et tema puude mahavõtmisesse soosivalt ei suutu. “Eriti veel sellisel ajal,” täpsustas ta. “Vaadake, kasekännud on puha mahlased, nad oleksid võinud mõned nädalad oodata,” oli tal puudest kahju.

Samas teadis Sulev rääkida, et nendegi maja juurest võeti puud mõned aastad tagasi maha. “Ka siis kurdeti päikese varjamise üle, lisaks ronisid pätid mitmel puhul mööda puid rõdudele vargile,” rääkis Sulev.

Proua Leht, kes sealt hoovist iga päev läbi jalutab, oli samuti nukker. “Majade vahel on rohelust niigi vähe ja seda natukestki hävitatakse usinalt,” kurtis ta. “Kahju, et ei ole võimalik sekkuda, kuna maa on ühistu oma.”

Puudelõikajatele kutsuti politsei. Oksi koristanud töömehed rääkisid, et neljapäeval, kui puid maha võeti, olid ümberkaudsete majade elanikud väga ärevil. “Asi läks nii kaugel, et meie tööd käis kontrollimas politsei,” rääkis üks töömees. “Veendunud lubade olemasolus ja selles, et mingit omavoli ei ole, nad lahkusid,” lisas ta.

Mustamäe linnaosa valitsuse pressinõunik Ivo Parbus ütles, et

igal sellisel juhul käib kohal linnaosavalitsuse spetsialist, kes annab raieloale nõusoleku. “Linnaosa on isegi hankinud raielubasid, kui on näha, et mõni puu hakkab majale ohtlikuks muutuma, kuid majaanikud ei ole initsiatiivi üles näidanud,” rääkis Parbus.

Puude kadudes uued mured

Eesti roheline liikumise juhatuse liige Rein Ahas: Jutt päikese varjamisest on juba vana argument võitluses puudega.

Puude kadumisega tekivad hoopis uued tegurid, mida ei osata ette näha – järsku avaneb vaade naabri aknasse, rohkem on tuult, tuppa tuleb rohkem tolmu – seda kõike mahavõtmistuhinas ei oodata.

Räägitakse, et puud on vanad ja neile endilegi on kõige parem, kui nad maha saagida. Tegelikult ei ole see nii, puude väärtus seisnebki nende vanaduses. Kui puu ongi veidi mädanenud või mõni oks kuivanud, ei tähenda see et ta kohe kokku kukuks. See on küpsenemise märk, ka on küpsenud puu tähtis lindudele, putukatele ja seentele.

Puude istutamine ja nende mahavõtmine on planeeringu küsimus. Iga asi nõuab arutamist ja kõigi kohalike huvide arvestamist. Praegusel juhul on tegemist täiesti vale suhtumisega, puud istutati sinna alles pärast maja valmimist.

ERL Tartu

Pk. 318
Tartu 50002
Külastus: Tiigi 8-24
Tel: (07) 422 532
Fax: (07) 422 084
E-post: info@roheline.ee
URL: www.roheline.ee

ERL Tallinn

Pk. 1521
Tallinn 10402
Külastus: Tööstuse 3
Tel/faks: (0) 6 413 402
E-post: roheline@online.ee
URL: www.roheline.ee